

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **A.N.**

po rozpoznaniu wniosku Sądu Apelacyjnego z dnia 26 marca 2025 r., sygn. akt II AKz 331/25,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 marca 2025 r. (sygn. akt II AKz 331/25) Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny, zwrócił się do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy A.N. innemu sądowi równorzędnemu, powołując się na art. 37 § 1 k.p.k. Wniosek ten dotyczył zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 19 listopada 2024 r. (V K 74/24) w przedmiocie kosztów.

Sąd Apelacyjny argumentował, że "dobro wymiaru sprawiedliwości" – kluczowa przesłanka art. 37 § 1 k.p.k. – wymaga, aby sprawy rozpoznawał sąd z prawidłowo wyłonionym składem, przydzielanym sędziom w sposób rzeczywiście losowy, nie zaś arbitralny i bezprawny. Sąd wskazał, że sędzia, któremu sprawę przydzielono w ten sposób, może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności (art. 41 § 1 k.p.k.), a taka praktyka systemowa narusza art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (nienależycie obsadzony sąd) oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Podkreślono również, że taka sytuacja jest sprzeczna z art. 6 ust. 1 Konwencji o

ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz prawem Unii Europejskiej, co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE i Sądu Najwyższego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, przydział spraw w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie narusza przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (art. 47a § 1 i § 2 oraz art. 55 § 4). Uzasadniono to brakiem skutecznego powołania sędzi D.M. na prezesa Sądu Apelacyjnego, wobec negatywnej opinii Kolegium Sądu i decyzji Trybunału Konstytucyjnego dotyczących odwołania sędziego P.S. To z kolei miało skutkować nieprawidłowym składem Kolegium oraz arbitralnym ograniczaniem zakresu orzekania sędziów pionu karnego. Zaznaczono, że sędziowie składali skuteczne odwołania od tych podziałów czynności, co powinno było mieć efekt zawieszający. W efekcie, każde losowanie spraw w II Wydziale Karnym Sądu Apelacyjnego w Warszawie od 9 sierpnia 2024 r. jest uważane za bezprawne, gdyż o składzie sądu decydują osoby bez umocowania prawnego, co z kolei oznacza, że Sąd nie spełnia wymogów bezstronności i obiektywności.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Tryb przewidziany w art. 37 k.p.k. ma charakter szczególny i jest odstępstwem od gwarancyjnej zasady związanej z właściwością miejscową sądu. Odstępstwo od tej zasady musi być uzasadnione wyjątkowymi względami, które oceniać należy w perspektywie dobra wymiaru sprawiedliwości. Owo dobro wymiaru sprawiedliwości może być uzasadnione potrzebą skutecznego przeprowadzenia konkretnego postępowania. Mimo, iż wniosek nominalnie został bardzo rozbudowany i jest wielowątkowy, trudno odnaleźć w nim konkretne wskazanie, dlaczego rozpoznanie zażalenia na zawarte w wyroku postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa- Praga w Warszawie z 19 listopada 2024 r. w sprawie V K 74/24 w przedmiocie kosztów miałoby być sprzeczne z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Wniosek w istocie podnosi argumenty dotyczące subiektywnego przekonania przewodniczącego składu o prawidłowości organizacji pracy w jego macierzystym sądzie. Jeśli zdaniem wnioskodawcy zachodzi in

concreto przesłanka z art. 41 § 1 k.p.k. to ustawa przewiduje osobną procedurę postępowania w takim przypadku, z możliwością m.in. wznowienia postępowania z urzędu z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Wykorzystanie trybu z art. 37 k.p.k. w takim przypadku jest niezasadne, gdyż stanowi on mechanizm w pewnym sensie ostateczny, gdy inne standardowe procedury nie są wystarczające lub z określonych przyczyn in concreto nie mogą zostać zaimplementowane. Wnioskodawca zdaje się jednak odwracać ten porządek, uznając, że sprawę należy przekazać innemu sądowi równorzędnemu, bez uwzględnienia innych przewidzianych prawem procedur.

Z tego względu należało orzec jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]